

Zpráva o činnosti Rady pro výzkum, vývoj a inovace za rok 2012

Úvod

Rada pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) byla zřízena zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Při své činnosti se Rada řídí tímto zákonem.

Rada spolupracuje především s největšími poskytovateli podpory výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „VaVaI“), Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), Ministerstvem průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“), Ministerstvem financí (dále jen „MF“), Akademií věd České republiky (dále jen „AV ČR“), Grantovou agenturou České republiky (dále jen „GA ČR“) a Technologickou agenturou České republiky (dále jen „TA ČR“).

Souhrn hlavních činností Rady v roce 2012

- Rada v lednu 2012 dokončila hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků v roce 2011, které probíhá každoročně; do hodnocení, zahrnujícího výsledky výzkumných organizací uplatněných v letech 2006 – 2010, bylo zahrnuto celkem 104 960 bodově ohodnotitelných výsledků celkem 165 výzkumných organizací; s výsledky hodnocení byla seznámena veřejnost prostřednictvím www.vyzkum.cz.
- Rada vypracovala návrh na jmenování předsedy a člena předsednictva TA ČR, kteří byli jmenováni usnesením vlády ze dne 21. března 2012 č. 197.
- Rada vypracovala stanoviska k návrhům programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací MŠMT „Absolvent“, „Informace – základ výzkumu“, „Národní program udržitelnosti I“ a „Národní program udržitelnosti II“ a k upravenému Programu veřejných zakázek ve VaVaI pro potřeby státní správy „BETA“, který předložila TA ČR.
- Rada vypracovala „Souhrnné vyhodnocení výsledků programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ukončených v roce 2010“, které bylo přijato usnesením vlády ze dne 28. března 2012 č. 216.
- Rada vypracovala změnu statutu Rady, který byl změněn usnesením vlády ze dne 18. dubna 2012 č. 286, a nové statuty a jednací řády odborných a poradních orgánů Rady; v návaznosti na tyto změny byly provedeny změny v jednacím řádu Rady. Rada v souladu s novým statutem Rady jmenovala nové předsedy odborných a poradních orgánů.
- Rada v květnu 2012 předložila vládě pro informaci Výroční zprávu Rady pro výzkum, vývoj a inovace za rok 2011.
- Rada vypracovala úpravu Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné na léta 2010 a 2011) a prodloužení její platnosti pro rok 2012, kterou vláda schválila usnesením ze dne 13. června 2012 č. 411.
- Rada vypracovala návrh na jmenování předsedy a členů předsednictva GA ČR na druhé funkční období, kteří byli jmenováni usnesením vlády ze dne 19. června 2012 č. 447.

- Rada vypracovala návrh na odvolání dvou členů výzkumné rady TA ČR, kteří byli odvoláni usnesením vlády ze dne 19. června 2012 č. 448.
- Rada vypracovala návrh státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015, který byl schválen usnesením vlády ze dne 26. června 2012 č. 458.
- Rada vypracovala Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které byly schváleny usnesením vlády ze dne 19. července 2012 č. 552, a zahájila práci na Implementačním dokumentu.
- Rada připravila Postup pro posuzování výzkumných organizací a realizovala posouzení výzkumných organizací ve Fázi 1 – kontrola formálních náležitostí nezbytných pro to, aby instituce naplňovala znaky výzkumné organizace, a Fázi 2 – ověření naplnění odborných kritérií; výsledný seznam má sloužit pro poskytovatele v rámci poskytování institucionální podpory na rozvoj výzkumných organizací.
- Rada vypracovala návrh novely zákona č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací).
- Rada vypracovala návrh Systému Hodnocení výsledků výzkumných organizací platný pro roky 2013 až 2015.
- Rada zahájila práce na Aktualizaci Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 – 2015.
- Rada navrhla kandidáta na Národní cenu vlády Česká hlava pro rok 2012, která byla udělena usnesením vlády ze dne 3. října 2012 č. 723.
- Rada vypracovala návrh nařízení vlády k Podmínkám pro finanční ocenění mimořádných výsledků výzkumu, vývoje na inovací nebo finanční ocenění propagace či popularizace výzkumu, vývoje a inovací, který byl schválen usnesením vlády ze dne 2012 č. .
- Rada vypracovala návrh na jmenování dvou členů výzkumné rady TA ČR a návrh způsobu stanovení pravidelné odměny za výkon funkce předsedy a člena předsednictva GA ČR a TA ČR, který byl schválen usnesením vlády ze dne 2012 č. .
- Rada poskytuje veřejnosti údaje o VaVaI v ČR a jeho výsledcích – do jednotlivých veřejných částí informačního systému VaVaI byly v roce 2012 nově zařazeny údaje o projektech, výzkumných záměrech, o dosažených výsledcích a údaje o vyhlášených a vyhodnocených veřejných soutěžích ve VaVaI.
- Rada zveřejňuje pravidelně Analýzu stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím. Zveřejnění aktuální analýzy za rok 2012 se předpokládá na začátku roku 2013.
- Rada schválila návrh nové komunikační strategie Rady, která obsahuje způsob komunikace Rady se třemi cílovými skupinami – odbornou veřejností, laickou veřejností a médií; strategie navrhuje různé nástroje, z nichž nejdůležitější jsou tiskové konference a tiskové zprávy, setkání s novináři a webové stránky.
- Rada vypracovala návrh na změny portálu www.vyzkum.cz, cílem je zefektivnit stávající informační web Rady s důrazem na novou grafickou úpravu, posílit funkčnost a intuitivnost ovládání; výsledkem bude dosažení efektivnější prezentace informací v oblasti VaVaI v ČR. Změna portálu je plánována během roku 2013.

1 Činnost Rady v legislativně - právní oblasti

V roce 2012 Rada zpracovala tyto návrhy právních předpisů a návrhy na změny vnitřních předpisů:

1. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.

Cílem předkládaného návrhu zákona je zejména provedení dílčích změn stávajícího zákona. Tyto dílčí změny povedou zejména k celkovému zjednodušení a zpřehlednění zákona, zohlednění praktických zkušeností s aplikací zákona a odstranění interpretačních nedostatků, posílení mezinárodní spolupráce ČR ve VaVaI a zlepšení koordinace činností mezi Radou, MŠMT a MPO.

2. Návrh nařízení vlády o Podmínkách pro věcné nebo finanční ocenění mimořádných výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a pro finanční ocenění propagace či popularizace výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „Návrh nařízení vlády“).

Návrh nařízení vlády stanovuje základní podmínky obou typů ocenění. Stanovuje se, kdo o ocenění rozhoduje, kdo jej uděluje, v jaké výši a specifikuje se rozpočtová kapitola, ze které jsou finanční prostředky poskytovány. Ocenění poskytovaná významným vědcům bez ohledu na to, zda je uděluje vláda nebo některý z poskytovatelů, jsou nejen oceněním vynikajících výsledků, ale i jedním ze způsobů propagace českého výzkumu a vývoje.

2 Hodnocení programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (VaVaI)

V roce 2012 vydala Rada stanoviska ke čtyřem novým programům MŠMT – „Absolvent“, „Informace - základ výzkumu“, „Národní program udržitelnosti I“ a „Národní program udržitelnosti II“.

Dále Rada vydala stanovisko k upravenému Programu veřejných zakázek ve VaVaI pro potřeby státní správy „BETA“, který předložila TA ČR.

Vyhodnocení ukončených programů VaVaI

Na základě usnesení vlády ze dne 23. června 2004 č. 644 k hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků provádějí poskytovatelé, z jejichž rozpočtových kapitol je podporován VaVaI, vždy do 30. září následujícího roku po ukončení programu VaVaI vyhodnocení dosažených výsledků a následně předkládají Radě zprávu o tomto vyhodnocení. Rada zpracovává a vládě ke schválení předkládá Souhrnné vyhodnocení programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ukončených programů.

Materiály zaslané od poskytovatelů Radě v roce 2012, týkající se 5 programů VaVaI ukončených v roce 2010, byly souhrnně zpracovány, projednány a schváleny na zasedání Rady a předloženy vládě. V rámci 5 hodnocených programů bylo za sledované období řešeno celkem 1 096 projektů. Rada ve svém materiálu vyhodnotila splnění cílů ukončených programů, údaje o veřejných soutěžích ve výzkumu, vývoji a inovacích, skutečné výdaje na uskutečnění programů, výsledky řešení programů, jejich využití a přínos, srovnání dosažených výsledků s cíli programů a se stavem v zahraničí. Také byly podrobně analyzovány finanční prostředky vynaložené na ukončené programy.

Závěry hodnocení Rady byly přijaty usnesením vlády ze dne 28. března 2012 č. 216 k Souhrnnému vyhodnocení výsledků programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ukončených v roce 2010.

3 Podpora VaVal ze státního rozpočtu

Podle zákona Rada předkládá vládě návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na VaVal, který je Ministerstvem financí zpracován do návrhu zákona o státním rozpočtu.

Návrh výdajů na VaVal na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015 Rada připravovala ve spolupráci se správci rozpočtových kapitol, ze kterých je VaVal podporován, již od konce roku 2011.

Rada ve svém návrhu podle § 5a odst. 2 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vycházela ze střednědobého výhledu výdajů na výzkum, experimentální vývoj a inovace na léta 2013 a 2014, schváleného usnesením vlády ze dne 21. září 2011 č. 692 a ze zákona č. 455/2011 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2012. Řídila se celkovým objemem finančních prostředků státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace a závaznými rozpočtovými ukazateli pro účelovou a institucionální podporu pro roky 2013 a 2014.

Postup přípravy návrhu včetně termínů byl specifikován ve „Směrnici Rady pro výzkum, vývoj a inovace ze dne 16. prosince 2011 k přípravě návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015“ (dále jen „Směrnice“) vycházející z podmínek zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, kterou Rada schválila na svém 268. zasedání v prosinci 2011 a rozeslala poskytovatelům. V lednu 2012 Rada rozeslala poskytovatelům rovněž první návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015 založený na střednědobém výhledu na léta 2013 a 2014.

Návrhy výdajů s jednotlivými poskytovateli podpory byly projednány v období od 7. do 15. března 2012. Pro jednání se zástupci rozpočtových kapitol schválila Rada na svém 270. zasedání „Mandát zástupců Rady k jednáním o návrzích výdajů na výzkum, vývoj a inovace na r. 2013-2015“ (dále jen „Mandát“). Mandát vycházel ze střednědobého výhledu na roky 2013 a 2014, schváleného usnesením vlády ze dne 21. září 2011 č. 692 a z úpravy institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací, která byla kompromisem mezi požadavkem zákona (vycházet při návrhu výdajů ze zhodnocení výsledků dosažených výzkumnými organizacemi v uplynulých 5 letech) a doporučením závěrečné zprávy Mezinárodního auditu vědy, výzkumu a inovací v ČR nepokračovat v uplatňování dosavadní metodiky hodnocení.

„Návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015“ Rada jednomyslně schválila na svém 272. zasedání dne 27. dubna 2012 a materiál byl rozeslán do meziresortního připomínkového řízení s termínem ukončení do 21. května 2012. Celkem bylo uplatněno 43 připomínek od 12 připomínkových míst, z toho 31 zásadních připomínek. Vypořádány byly všechny zásadní připomínky MK, MO, MV, MZe, MZ a TA ČR, některé připomínky MF (2 ze 3) a MPO (2 ze 3). Celkem bylo vypořádáno 28 zásadních připomínek. Nevypořádány zůstaly 3 zásadní připomínky, a to AV ČR, MF a MPO. Připomínky AV ČR a MF se týkaly výše institucionálních výdajů, AV ČR požadovala snížení redukce svých výdajů o 200 mil. Kč v r. 2013. MPO požadovalo promítnutí všech navrhovaných úprav i do střednědobého výhledu na léta 2014 a 2015. Ostatní připomínky byly vypořádány a vysvětleny, 6 rezortů k návrhu neuplatnilo žádné připomínky.

TA ČR v rámci připomínkového řízení požádala o doplnění návrhu usnesení týkajícího se počtu systemizovaných míst TA ČR na roky 2013-2015.

Materiál „Návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015“ byl předložen vládě, která jej schválila usnesením ze dne 26. června 2012 č. 458 s celkovými výdaji na VaVaI na rok 2013 a ve střednědobém výhledu na léta 2014 a 2015 shodně ve výši 25 917 774 tis. Kč.

4 Analýza a hodnocení výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím v roce 2012

Zákon ukládá Radě předkládat vládě pravidelně každoroční analýzu stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím (dále jen „Analýza“). Analýza slouží jako jeden z výchozích podkladů při rozhodování vlády o prioritách Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací, včetně kontroly stavu jejich realizace a prioritách aplikovaného výzkumu. Současně slouží při dalších strategických rozhodováních vlády v otázkách souvisejících s VaVaI.

Zdrojem údajů byl zejména informační systém VaVaI a dále Roční statistické šetření o VaVaI, databáze Thomson Reuters, Sdružené informace matrik studentů, Patentová databáze a Šetření o inovacích v podnikatelském sektoru, zdroje OECD a Eurostatu. Na její tvorbě se podíleli zástupci Českého statistického úřadu a Technologického centra AV ČR.

Analýza 2012 bude po projednání ve vládě na začátku roku 2013 zveřejněna na www.vyzkum.cz.

Konečné výsledky hodnocení výsledků výzkumných organizací 2011

Konečné výsledky hodnocení výsledků výzkumných organizací provedeného v roce 2011 byly Radou schváleny na jejím 269. zasedání dne 27. ledna 2012. Schválený materiál byl použit při návrhu státního rozpočtu v souladu s ustanovením § 5a odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb.

Konečné výsledky hodnocení výzkumných organizací za rok 2011 byly zveřejněny na www.vyzkum.cz.

Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů

Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů (dále jen „Metodika“), resp. její část týkající se hodnocení výsledků výzkumných organizací, slouží jako jeden z podkladů pro přípravu návrhu státního rozpočtu na VaVaI v dalších letech. Metodika, kromě stanovení výpočtu institucionální podpory výzkumným organizacím, definuje kritéria pro kontrolu hodnocených výsledků. Metodika zavedla pravidla pro zachování alokace finančních prostředků na základní a aplikovaný výzkum a zohledňuje případy, které by mohly nastat inflací některých druhů výsledků. Výsledný text Metodiky byl po projednání Radou předložen do meziresortního připomínkového řízení a po vypořádání všech připomínek byla Metodika schválena dne 13. června 2012 usnesením vlády č. 411. Její platnost je stanovena pouze na rok 2012.

5 Informační systém výzkumu, vývoje a inovací

Veškerý provoz a dílčí úpravy Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „IS VaVaI“) jsou řešeny a financovány v rámci plnění smlouvy o dodávce služeb, na základě které je zajištěn i vlastní nepřetržitý provoz IS VaVaI (24 hodin denně po 7 dní v týdnu).

V roce 2011 skončila smlouva na dodávku služeb z roku 2008 a byla vyhlášena nová veřejná zakázka na dodávku těchto služeb na období let 2012 až 2016. Dodávku služeb bude zabezpečovat ČVUT v Praze ve spolupráci se společností InfoScience Praha s. r. o.

V rámci této smlouvy je provozována i aplikace Vklap založená na platformě Java, která je určena pro předávání údajů do IS VaVaI. Jedná se o sadu nástrojů pro předávání údajů do centrální evidence aktivit VaVaI (dále jen „CEA“), centrální evidence projektů (dále jen „CEP“), centrální evidence výzkumných záměrů (dále jen „CEZ“), rejstříku informací o výsledcích (dále jen „RIV“) a do evidence veřejných soutěží ve VaVaI (dále jen „VES“). Zlepšování funkčnosti a komfortu na základě připomínek uživatelů je předmětem dalších úprav IS VaVaI.

Významná pozornost ve vztahu k aplikaci Vklap je věnována jak dodavatelům dat do IS VaVaI, tak i poskytovatelům podpory VaVaI. Pro ně jsou na www.vyzkum.cz k dispozici podrobné příručky všech funkcí této aplikace. Uživatelům je rovněž ze strany tvůrců aplikace poskytována trvalá technická podpora.

Na www.vyzkum.cz je zpřístupněn systém vyhledávání veřejně přístupných dat v rámci IS VaVaI, který umožňuje uživatelům vyhledávání podle řady kritérií. Jejich vzájemnou kombinací je možné vyhledat a seřadit data podle velmi specifických požadavků uživatelů. Zvýšila se rychlost vyhledávání údajů a byly přidány další možnosti výběrů a filtrování údajů.

V souladu se zákonem byla Radou provedena uzávěrka roku sběru dat 2011 a kontrola dat předaných do IS VaVaI v roce 2012. Do kontrolovaných dat byly zařazeny i veškeré opravy dodávek dat týkající se předchozích let. Cílem kontrol bylo zejména vyhledat projekty z CEP, ke kterým nebyly nalezeny výsledky v RIV a vyhledat výzkumné záměry z CEZ, ke kterým nebyly nalezeny výsledky v RIV a dále zachytit jednotlivé datové nesrovnalosti. Zjištěné údaje byly rozeslány jednotlivým poskytovatelům, kteří dodávky dat doplnili a opravili.

V řádném termínu do 29. května 2012 byla od všech poskytovatelů převzata data o výsledcích státem podporovaného výzkumu a vývoje (RIV12) a výsledky výzkumných organizací, které vznikly bez podpory zákona. Tato data byla v průběhu měsíce června zpracována a zařazena do IS VaVaI tak, aby mohla být podkladem pro hodnocení výsledků výzkumných organizací. V termínu do 6. září 2012 byly rovněž předány výsledky ostatních organizací k projektům VaVaI ukončených v roce 2011. Hodnocení je prováděno podle Metodiky platné pro rok 2012, z datových výstupů informační oblasti RIV v návaznosti na údaje o projektech (CEP) a na údaje o výzkumných záměrech (CEZ).

Tak jako v minulých letech jsou veškeré popisy předávaných údajů do IS VaVaI – CEA13, CEP13, CEZ13, RIV13 a VES13 zveřejněny v příslušných termínech na www.vyzkum.cz a rovněž jsou předávány provozovateli IS VaVaI s tím, aby zajistil plynulý přechod IS VaVaI v požadovaných termínech na rok 2013. V souladu s těmito změnami bude upraveno schéma XML platné pro předávaná data a současně upravena i kontrolní služba týkající se předávaných dat do IS VaVaI.

6 Výzkum, vývoj a inovace v ČR a EU

Rada zabezpečuje podle zákona kromě jiných úkolů také jednání s poradními orgány pro výzkum a vývoj Evropských společenství a s radami pro výzkum a vývoj jednotlivých členských států Evropských společenství i dalších zemí.

Dne 10. února 2012 se konalo v Bruselu zasedání Výboru pro ERA (European Research Area), kterého se zúčastnil ředitel Odboru výzkumu, vývoje a inovací, sekretář Rady Jan Marek.

Tématem zasedání bylo formování Evropského výzkumného prostoru a zavádění strategie Evropa 2020, konkrétně Unie inovací, v jednotlivých členských státech EU. Účastníci se na jednání seznámili s výstupy veřejných konzultací k ERA Framework a s výstupy studie o legislativě členských států EU v oblasti VaVaI. Na zasedání Výboru pro ERA byly diskutovány vazby mezi ERA Framework a Rámcovým programem pro výzkum a inovace Horizon 2020.

Ve dnech 5. a 6. března 2012 proběhla v Lichtenštejnském paláci v Praze Česko – americká konference o inovacích, kterou uspořádalo Ministerstvo zahraničních věcí a Velvyslanectví USA v ČR společně s dalšími českými i americkými institucemi. Na přípravě konference se významně podílela také Rada. Předseda vlády ČR a předseda Rady Petr Nečas převzal nad pořádáním konference záštitu. Konference se zúčastnil velvyslanec USA v ČR N. Eisen, poradce ministryně zahraničních věcí USA pro vědu a technologie E. W. Colglazier a zástupce ředitele pro národní bezpečnost a mezinárodní vztahy z Bílého domu F. Coyle. Místopředseda Rady Petr Fiala přednesl svůj příspěvek na téma Vzdelávání, výzkum, inovace: česká perspektiva. Mluvil o základních parametrech české výzkumné politiky, o financování VaVaI, o uskutečněné reformě VaVaI, o provedeném auditu systému VaVaI ze strany společnosti Technopolis group, o chystané reformě vysokých škol a šanci, kterou ČR získala při čerpání strukturálních fondů EU. Ve svém příspěvku zdůraznil, že podpora VaVaI je jednou z priorit české vlády a v ČR jsou vytvořeny dobré podmínky pro rozvoj mezinárodní spolupráce v oblasti VaVaI. Nově budované velké infrastruktury, jako jsou ELI, BIOCEV, CEITEC, IT4INNOVATION, FNUSA-ICRC a SUSEN, mohou významně rozvinout výzkumný potenciál ČR. Konference přispěla k poznání inovačních strategií obou zemí a přinesla i nové impulzy pro vytváření společných projektů.

V květnu 2012 proběhla v ČR na pozvání Inženýrské akademie ČR Mise organizovaná Královskou Švédskou inženýrskou akademií IVA s patronací švédského krále, který se mise osobně zúčastnil. Hlavním cílem mise, která byla složena z třiceti špičkových švédských odborníků z oblasti průmyslu, obchodu, státní správy a akademické sféry, bylo seznámit se s významnými, rychle se rozvíjejícími oblastmi českého výzkumu, vzdělání, průmyslu a obchodu, zdravotnictví a dalších důležitých oblastí. Mezi novými členy EU je ČR pro Švédsko druhým největším obchodním partnerem.

V rámci této mise se dne 9. května 2012 uskutečnilo v Lichtenštejnském paláci neformální setkání členů Rady se švédskou delegací. Setkání se zúčastnil předseda vlády a předseda Rady Petr Nečas, švédský král Carl XVI. Gustaf a také velvyslankyně z obou zemí. 1. místopředsedkyně Rady Miroslava Kopicová seznámila delegaci se systémem podpory VaVaI v ČR, se strategickými dokumenty, s výsledky českého VaVaI. Bylo získáno mnoho podnětů pro další spolupráci v akademické oblasti a uplatňování výzkumu v průmyslové praxi.

Ve dnech 22. a 23. května 2012 se v Kodani uskutečnilo výroční zasedání poradních orgánů pro VaV členských států EU, které si zvolilo hlavní téma k projednání „Translation of Research Outputs into Economic and Social Value – both tangible and intangible effects“. Závěrem tohoto zasedání bylo zjištění, že většina zemí pracuje na nových strategiích, které by lépe propojily VaVaI. Jednotlivé evropské země hledají priority, do kterých by státy měly investovat úsilí a finanční prostředky. Radu reprezentoval na tomto zasedání ředitel Odboru VaVaI a sekretář Rady Jan Marek, který informoval o situaci ve VaVaI v ČR, zejména o schválení dvou dlouhodobých strategií o inovacích a konkurenceschopnosti, o prioritách orientovaného výzkumu a o aktualizaci Národní politiky VaVaI na léta 2009 – 2015.

Rada byla na svých pravidelných zasedáních informována o prioritách dánského a kyperského předsednictví v Radě EU pro oblast VaVaI. Obě předsednictví projednávala návrhy dokumentů k připravovanému Rámcovému programu pro výzkum a inovace Horizon 2020 a zároveň dokumenty k Evropskému technologickému a inovačnímu institutu. Kyperské předsednictví

v Radě EU se zabývalo v rámci své agendy ještě Rámcem Evropského výzkumného prostoru a rozvojem mezinárodní spolupráce ve VaVaI se zaměřením na státy Euro - Mediterranean Partnership.

Rada je dále pravidelně seznamována s výsledky jednání Rady pro konkurenceschopnost v Bruselu, která se v prvním pololetí roku 2012 konala ve dnech 21. února a 31. května 2012. Květnového jednání se společně s českou delegací zúčastnila zástupkyně sekretariátu Rady Kateřina Stárková. Rada pro konkurenceschopnost se zabývala připravovaným Programem pro konkurenceschopnost podniků s důrazem na malé a střední podniky (COSME) a Rámcovým programem pro výzkum a inovace Horizon 2020. Program Horizon 2020 vzniká na podporu provádění Strategie Evropa 2020 a měl by napomáhat i dobrému fungování Evropského výzkumného prostoru.

Rada přijala záštitu nad pořádáním konference CRIS 2012 (Current Research Information System). Konference CRIS 2012 se konala ve dnech 6. až 9. června 2012 v Praze pod názvem „e-Infrastructures for research and Innovation: Linking information systems to improve scientific knowledge production“. Dne 6. června 2012 v Lichtenštejnském paláci probíhalo setkání členů euroCRIS, kterého se zúčastnil zástupce Rady Jiří Málek, ředitel Odboru VaVaI, sekretář Rady Jan Marek a pracovníci sekretariátu Rady Viera Hudečková a Martin Matějka. Konferenci zahájil předseda vlády ČR a předseda Rady Petr Nečas. Ve svém vystoupení zdůraznil, že vláda věnuje VaVaI mimořádnou pozornost a je si vědoma, že investice do vzdělávání, výzkumu a inovací jsou hlavním faktorem růstu ekonomiky. Ocenil práci neziskového sdružení euroCRIS. Přítomný prezident euroCRIS Keith Jeffery poukázal na skutečnost, že český informační systém VaVaI je jedním z dobrých příkladů informačního systému na národní úrovni.

Na úvod pracovního jednání konference CRIS 2012 dne 7. června 2012 vystoupila 1. místopředsdkyně Rady Miroslava Kopicová se svým příspěvkem na téma „Research and Development in the CR – New Transition Ahead“, ve kterém poukázala na důležitou roli informačního systému jako zdroje informací pro rozhodování Rady a vlády ČR. V hlavním programovém bloku předneslo svá vystoupení 36 delegátů.

Ve dnech 25. a 26. června 2012 probíhala v Kodani konference „EIT Conference Good Practices & Learnings“ na téma fungování Evropského technologického a inovačního institutu (dále jen „EIT“). Konference se zúčastnila pracovnice sekretariátu Rady Markéta Bříšková. Podklady a podněty získané na konferenci budou využity při práci nad aktualizací Národní politiky VaVaI ČR, zejména pro opatření, která se zaměřují na stimulaci pracovníků ve výzkumných organizacích k tvorbě poznatků využitelných v inovacích a na vytváření podmínek pro lepší zapojení výzkumných týmů do mezinárodních programů. Na konferenci EIT zazněly informace o evropské inovační politice a jejích výzvách, o zavádění strategických agend jednotlivých znalostních a inovačních společenství.

Dne 28. června 2012 přivítala Rada na společném setkání v Lichtenštejnském paláci poradce prezidenta USA a ředitele Úřadu Bílého domu pro politiku ve vědě a technologiích Dr. Johna P. Holdrena. Členové Rady byli informováni o současném systému politiky výzkumu v USA, začlenění vědy v agendě Bílého domu, o formách financování výzkumu v USA a o mezinárodní spolupráci s jednotlivými státy a regiony. Členové Rady jednali s Dr. Holdrenem o rozvíjení spolupráce českých a amerických subjektů na poli výzkumu a vývoje.

Rada byla seznámena na svém 274. zasedání dne 29. června 2012 s výsledky veřejného slyšení k připravovanému rámcovému programu Horizon 2020 v Evropském parlamentu. V rámci veřejného slyšení se diskutovalo o možnostech, které program nabízí výzkumným organizacím, vysokým školám a průmyslu. Rozebírány byly formy financování přímých a nepřímých nákladů,

obtížné hodnocení excelence u soukromých podniků, fungování Evropského inovačního a technologického institutu, nejlepší využívání vědeckého potenciálu Evropy, větší zapojení členských států do rámcového programu, zajištění synergií mezi strukturálními fondy EU a programem Horizon 2020.

Ve dnech 8. až 11. září 2012 proběhl v Bruselu 10th euroCRIS Strategic Seminar “Horizon 2020 and beyond“, kterého se zúčastnila pracovnice sekretariátu Rady Viera Hudečková. Účast na strategickém semináři vedla k získání nových poznatků o rozvoji evropských informačních systémů výzkumu v příštích letech. Účastníci semináře diskutovali o úloze národních informačních systémů VaVaI při rozvoji Evropského výzkumného prostoru.

Dne 12. září 2012 se uskutečnilo neformální setkání 1. místopředsedkyně Rady Miroslavy Kopicové, člena Rady Vladimíra Maříka a ředitele Odboru výzkumu, vývoje a inovací, sekretáře Rady Jana Marka s delegací Samarské oblasti Ruské federace v čele s místopředsedou Samarské vlády a ministrem hospodářství, investic a obchodu Alexandrem Kobenkem. Ruská delegace informovala českou stranu o prioritách regionu Samara. Česká strana poukázala na reformu výzkumu, vývoje a inovací, na potřebu reformovat vysoké školství, na budování velkých infrastruktur pro výzkum a další. Obě strany se shodly na tom, že je třeba hledat styčné body pro vzájemnou spolupráci a pro její rozvoj využít všechny dostupné možnosti, včetně federálních programů vlády Ruské federace, českých programů mezinárodní spolupráce a programů EU, které mohou využívat jak Ruská federace, tak Česká republika.

Rada v rámci schválení návrhu nové komunikační strategie Rady uskutečnila již dvě setkání zástupců Rady s novináři formou „kulatého stolu“, na kterém se hovořilo o klíčových tématech práce Rady. První proběhlo 9. července 2012 a jeho tématy byly návrh výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace, aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015 a spolupráce České republiky s USA v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Druhé setkání s novináři proběhlo 3. září 2012 na téma Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky

Usnesením vlády ze dne 27. září 2011 č. 714 o Národní inovační strategii České republiky byl uložen úkol aktualizovat Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 (dále jen „NP VaVaI“).

Během roku 2012 byl postupně na zasedáních Rady předložen a schválen postup a harmonogram aktualizace NP VaVaI, byla ustavena pracovní skupina pro aktualizaci a byl předložen materiál, který obsahoval informaci o plnění jednotlivých cílů NP VaVaI, kterých je celkem 9 s 35 opatřeními. Aktualizace NP VaVaI vychází ze změn na úrovni vlády podle materiálů projednávaných od roku 2010, z podkladů zpracovaných v rámci veřejné zakázky Analýzy a podklady pro realizaci a aktualizaci NP VaVaI a z dosavadních rozhodnutí Rady.

Operační programy

Rada se prostřednictvím svých zástupců (členů) zúčastňuje Monitorovacích výborů a jednání dalších skupin (např. Aplikačního panelu apod.) k několika operačním programům. Své zástupce má v Operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace, v Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, v Operačním programu Podnikání a inovace a v Operačních programech Praha – Adaptabilita a Praha – Konkurenceschopnost.

Rada má rovněž zastoupení v pracovní skupině Řídícího a koordinačního výboru pro budoucnost kohezní politiky EU, zejména s ohledem na přípravu Rámcové pozice ČR k budoucnosti kohezní politiky na další programové období.

Dále má Rada zástupce v Radě vlády pro energetickou a surovinovou strategii ČR (při MPO), v resortní koordinační skupině v odboru mezinárodní spolupráce ve VaVaI (při MŠMT), v pracovní skupině OECD (při MZV), v Resortní koordinační skupině pro EU (při Ministerstvu pro místní rozvoj), v Dozorčí radě Grantové agentury AV ČR a v Poradní komisi pro bezpečnostní výzkum (při Ministerstvu vnitra).

Národní priority výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „Priority“) připravila Rada v návaznosti na Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2015 a v souladu s Principy pro přípravu národních priorit VaVaI.

Současné priority byly připravovány jako konkrétní cíle zohledňující problematiku společensky vyžadovanou a využitelnou, kde má ČR dostatečný potenciál (personální, technický, materiálový) k řešení takových témat s předpokladem jejich úspěšného dosažení. Hlavním přínosem a smyslem formulace Priorit je strategické orientování části (zejména aplikovaného, ale i části základního) národního VaVaI do oblastí, které napomohou řešit zásadní současné a předvídatelné budoucí problémy a výzvy ČR a umožní využít potenciální příležitosti pro vyvážený rozvoj ČR.

Stávající priority aplikovaného výzkumu, které jsou popsány v Národní politice VaVaI, nejsou definovány jako cíle, ale jako oblasti zájmu oborově vymezené. Zkušenosti se stávajícími prioritami od roku 2009 ukazují, že tyto původně definované priority de facto zahrnují všechny oblasti VaVaI, které jsou v ČR realizovány. Rovněž s ohledem na změny v evropských politikách je zřejmé, že stávající priority již nekorespondují s potřebami české společnosti, se současnou ekonomickou situací a ani s novými dokumenty Evropské unie (strategie Evropa 2020, Horizon 2020, atd.). Příprava samotného materiálu trvala více než rok a probíhala v několika fázích.

V první fázi přípravy Priorit byla Radou ustavena Koordináční rada expertů, která na základě zpracovaných studií a analýz, zaměřených na identifikaci hlavních problémových oblastí v horizontu 15 – 20 let, definovala šest prioritních oblastí (Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech; Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů; Prostředí pro kvalitní život; Sociální a kulturní výzvy; Zdravá populace; Bezpečná společnost). Byli zde zastoupeni odborníci z veřejné (vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, státní správa) i soukromé sféry.

Ve druhé fázi byla zveřejněna výzva k zapojení expertů do činnosti expertních panelů pro detailní rozpracování oblastí. Ke každé prioritní oblasti byl ustaven expertní panel složený ze 17 – 19 expertů z různých oborů a sektorů. Celkem bylo v 6 expertních panelech 105 odborníků z veřejného i soukromého sektoru, a to jak osob aktivně působících ve VaVaI, tak i z aplikační sféry. Úkolem expertních panelů bylo pro příslušnou prioritní oblast identifikovat prioritní cíle pro VaVaI, jejichž naplnění by v rámci každé prioritní oblasti výrazně přispělo k odstranění očekávaných hrozeb a k využití příležitostí. Expertní panely identifikovaly prioritní cíle v několika krocích.

V další fázi pak Koordináční rada expertů zpracovala souhrnnou zprávu, definovala návrh Priorit a stanovila orientační návrhy rozdělení finančních prostředků na jednotlivé oblasti. Veškeré dokumenty, které Koordináční rada expertů vypracovala, včetně Souhrnné zprávy, jsou zveřejněny na www.vyzkum.cz.

Hlavním přínosem nových Priorit je možnost strategicky orientovat národní VaVaI. Identifikované Priority budou využity pro lepší formulaci a zaměření programů VaVaI, tedy především pro část účelové podpory VaVaI, která tak bude důsledněji odpovídat klíčovým potřebám budoucího rozvoje české společnosti. Priority proto budou tvořit hlavní podklad

pro přípravu návrhu výdajů na VaVaI ze státního rozpočtu, kde bude stanovena výše výdajů na VaVaI ze státního rozpočtu zaměřená na dosažení prioritních cílů především v rámci účelové podpory VaVaI od roku 2015.

Návrh Priorit byl schválen usnesením vlády ze dne 19. července 2012 č. 552.

7 Odborné a poradní orgány Rady

Bioetická komise

Bioetická komise je poradním orgánem Rady podle § 35 odstavce 7 písm. c) zákona.

Působí podle § 24 zákona č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů. Činnost ve smyslu citovaného zákona je zásadním posláním Bioetické komise. V roce 2012 projednala žádost o povolení výzkumu od Biofyzikálního ústavu AV ČR, v.v.i., a zpracovala odborné stanovisko. Zabývala se dokumenty EU k problematice biomedicínského výzkumu, např. materiálem Spanish Bioethics Committee o syntetické biologii.

Rada zvolila v lednu 2012 nového předsedu Bioetické komise Rady.

Zápisy z jednání Bioetické komise Rady jsou zveřejňovány na www.vyzkum.cz.

Odborné komise

Odborné komise jsou poradním orgánem Rady podle § 35 odstavce 7 písm. a) zákona.

Odbornými komisemi Rady jsou:

- odborná komise pro vědy živé přírody
- odborná komise pro vědy neživé přírody a inženýrství
- odborná komise pro společenské a humanitní vědy

Hlavním úkolem odborných komisí Rady je podle zákona zpracování priorit v jednotlivých oblastech aplikovaného VaVaI v ČR. Komise participovaly lektorsky na zpracování Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Zahájily také práce na implementaci těchto národních priorit.

Dále se komise prostřednictvím svých předsedů, kteří jsou členy Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů, podílely významně na tvorbě podkladových materiálů pro formulaci konečného znění Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů, (dále jen „Metodika“), platné pro r. 2012. Všechny komise pracovaly na kontrole hodnocení výsledků výzkumných organizací.

Po změně Statutu Rady, schváleného usnesením vlády ze dne 18. dubna 2012 č. 286, kde se stanovuje, že předsedou odborného a poradního orgánu je člen Rady, byli na 273. zasedání Rady dne 25. května 2012 jmenováni noví předsedové.

Zápisy z jednání odborných komisí jsou zveřejňovány na www.vyzkum.cz.

Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů

Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů (dále jen „KHV“) je odborným a poradním orgánem Rady podle § 35 odstavce 7 písm. b) zákona.

V roce 2012 byl Radou KHV uložen základní úkol, a to příprava Metodiky, která by měla být platná po roce 2012. Protože zároveň bylo nutné vyřešit způsob hodnocení v roce 2012, doporučila KHV Radě prodloužit platnost Metodiky 2011 i pro rok 2012. Tento návrh na prodloužení platnosti KHV připravila a následně předložila Radě ke schválení.

V rámci přípravy Metodiky platné pro rok 2013 a dále, se KHV zaměřila zejména na tvorbu vyváženého bodového ohodnocení jednotlivých druhů výsledků, na zpřesnění systému hodnocení impaktovaných periodik a na zpřesnění odborných kritérií sloužících právě pro vymezení jednotlivých druhů hodnocených výsledků. Jako základ oborového hodnocení výsledků VaVaI KHV navrhla alokace pro 10 hlavních skupin oborů tak, aby nemohlo docházet k vzájemné mezioborové konkurenci. Stejně tak byly navrženy alokace týkající se procentního zastoupení jednotlivých druhů výsledků v těchto oborových skupinách. KHV nově navrhla ucelený systém pro hodnocení výsledků aplikovaného výzkumu a zcela přepracovala systém hodnocení odborných publikací. Zpracovaný návrh Metodiky byl schválen Radou. Po meziresortním připomínkovém řízení bude předložen vládě ke schválení.

8 Aktivitý Rady spojené s GA ČR a s TA ČR

GA ČR a TA ČR jsou orgány, na jejichž založení se Rada podílela a se kterými velmi úzce spolupracuje.

Rada v souladu se zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vypracovala návrh na jmenování předsedy a člena předsednictva TA ČR, kteří byli jmenováni usnesením vlády ze dne 21. března 2012 č. 197.

Rada v souladu se zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vypracovala návrh na jmenování předsedy a členů předsednictva GA ČR na druhé funkční období, kteří byli jmenováni usnesením vlády ze dne 19. června 2012 č. 447.

Rada v souladu se zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vypracovala návrh na jmenování dvou členů výzkumné rady TA ČR a návrh způsobu stanovení pravidelné odměny za výkon funkce předsedy a člena předsednictva GA ČR a TA ČR, který byl schválen usnesením vlády ze dne xxxxxx 2012 č. .

Materiály týkající se Rady předložené na jednání vlády v roce 2012

1. Usnesení vlády ze dne 21. března 2012 č. 197 o jmenování členů předsednictva a předsedy TA ČR
2. Usnesení vlády ze dne 28. března 2012 č. 216 k Souhrnnému vyhodnocení výsledků programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ukončených v roce 2010
3. Usnesení vlády ze dne 18. dubna 2012 č. 286 o změně Statutu Rady pro výzkum, vývoj a inovace
4. Usnesení vlády ze dne 13. června 2012 č. 411 o úpravě Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2010 a 2011) a prodloužení její platnosti pro rok 2012
5. Usnesení vlády ze dne 19. června 2012 č. 447 o jmenování předsedy a členů předsednictva Grantové agentury České republiky
6. Usnesení vlády ze dne 19. června 2012 č. 448 o odvolání členů Výzkumné rady Technologické agentury České republiky
7. Usnesení vlády ze dne 26. června 2012 č. 458 k návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015
8. Usnesení vlády ze dne 19. července 2012 č. 552 k návrhu Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
9. Usnesení vlády ze dne 3. října 2012 č. 723 o udělení Národní ceny vlády Česká hlava za rok 2012
10. Usnesení vlády ze dne k návrhu na jmenování dvou členů výzkumné rady Technologické agentury ČR a návrhu způsobu stanovení pravidelné odměny za výkon funkce předsedy a člena předsednictva Grantové agentury ČR a Technologické agentury ČR
11. Usnesení vlády ze dne k návrhu nařízení vlády k Podmínkám pro finanční ocenění mimořádných výsledků výzkumu, vývoje na inovací nebo finanční ocenění propagace či popularizace výzkumu, vývoje a inovací

12. Usnesení vlády ze dne

k Návrhu na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace za rok 2012 a zprávě o činnosti Rady pro výzkum, vývoj a inovace za rok 2012, návrhu na stanovení odměn za výkon veřejné funkce pro členy poradních orgánů Rady pro výzkum, vývoj a inovace za rok 2012 a zprávám o činnosti poradních orgánů Rady pro výzkum, vývoj a inovace za rok 2012